

**Leidschendam-
Voorburg**

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum 25 mei 2021

Nummer 2300

Onderwerp Raadsvoorstel Bestedingsplan Langer zelfstandig wonen Leidschendam-Voorburg 2021 t/m 2030

Portefeuillehouder Wethouder Kist

Behandeld door CLFHM de Bruijn

1. Gevraagd raadsbesluit

1. Het bestedingsplan Langer zelfstandig wonen Leidschendam-Voorburg 2021 t/m 2030 vast te stellen.
2. In 2021 een bedrag van 100.000 euro te onttrekken aan de bestemmingsreserve langer zelfstandig wonen ten behoeve van taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie.
3. Begrotingswijziging nummer 15 vast te stellen.
4. De financiële consequenties vanaf 2022 te verwerken in de meerjarenbegroting 2022-2025.

2. Waarom wordt de raad dit besluit voorgelegd? (In welke context, bijv. vanwege wet- en regelgeving of nieuw initiatief en wat komt hierna nog)

Leidschendam-Voorburg wil meewerken aan de mogelijkheden om de wens van onze inwoners tot het langer thuis blijven wonen zo goed mogelijk te ondersteunen. Het langer zelfstandig en weer thuis wonen is tevens een door het Rijk aan de gemeente opgelegde taak. Bij de vaststelling van de programmabegroting 2021-2024 is op basis van de [Nota van Wijzigingen Gemeente Leidschendam-Voorburg 2021-2024](#) een bedrag van 10 miljoen euro toegevoegd aan een nieuw gevormde Bestemmingsreserve Langer zelfstandig wonen. Het Bestedingsplan Langer zelfstandig wonen omvat de inzet van deze bestemmingsreserve voor de periode tot en met 2030. De invulling van het bestedingsplan loopt parallel aan de opstelling van de bouwsteen Groene woongemeente. Leidschendam-Voorburg geeft invulling aan het langer zelfstandig en weer thuis wonen van haar inwoners vanuit haar wettelijke taken en de bestaande beleidskaders.

3. Aan welk doel (van de doelenboom in de begroting) draagt het voorstel bij?

Het voorstel draagt bij aan het realiseren van:

- "Een groene, duurzame woongemeente"
- "Leidschendam-Voorburg is een solidaire en inclusieve gemeente";

- “Inwoners kunnen zo lang mogelijk regie over eigen leven houden en zelfstandig functioneren: meer mensen zijn in staat (begeleid en langer) zelfstandig te wonen “

4. Welke argumenten zijn er voor de raad om het besluit te nemen? (Inhoudelijke uitleg, voor- en nadelen, financieel gevolg en risico's)

Inwoners van de gemeente hebben steeds meer de wens om langer zelfstandig te blijven wonen. Mensen met een lichte zorgvraag hebben geen recht meer op verblijf in een instelling. Dat betekent dat deze inwoners meer zorg thuis nodig hebben, buiten de muren van een zorginstelling. Gevolgen zijn een toename van zorgkosten (o.a. van de Wmo¹). Ouderen vormen de grootste groep die een toenemende zorgvraag hebben. Maar ook jeugdige inwoners met een zorgvraag en inwoners met een lichamelijke of verstandelijke beperking vormen een groep die een toenemende zorgvraag heeft.

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2021 t/m 2024 heeft de raad gepleit voor het instellen van een bestemmingsreserve voor het zoveel mogelijk toegankelijk maken van woningen en woongebouwen voor senioren. Deze ontwikkeling rechtvaardigt extra inzet en investeringen van Leidschendam-Voorburg in het toegankelijk maken van woningen voor senioren alsmede de collectieve aanpak van wooncomplexen met een veelvoud aan woningen voor oudere inwoners. Voor het zoveel mogelijk toegankelijk maken van woningen voor ouderen, wil Leidschendam-Voorburg het instrument blijverslening ontwikkelen. Tevens stuurt de gemeente op de totstandkoming van woonzorgvormen en flexwoningen als tussenvorm tussen het wonen in een zorginstelling en zelfstandig wonen. Langer thuis wonen is onlosmakelijk verbonden met het regelen van aanvullende zorg, zoals de inzet van flatcoaches en doorstroommakelaars. Leidschendam-Voorburg zet daarom in op extra aanvullende ondersteuning thuis door middel van de aanstelling van doorstroommakelaars en flatcoaches. De structurele financiering van de flatcoaches na vier jaar vindt indien de flatcoaches leiden tot verlaging van de kosten van de WMO plaats in de reguliere begroting. De structurele financiering van de doorstroommakelaar na vier jaar vindt plaats door middel van aanmelding voor de Kadernota Leidschendam-Voorburg en de Subsidietafel Zelfredzaamheid.

Blijverslening

Het Coalitieakkoord Leidschendam-Voorburg 2018-2022 stelt dat Leidschendam-Voorburg ervoor gaat zorgen dat ouderen tegen een lage rente een blijverslening kunnen afsluiten, zodat zij door hun huis te verbouwen langer thuis kunnen blijven wonen. Gezien de begrenzing van de financiële tegemoetkoming voor woningaanpassing op grond van de Wmo maakt de blijverslening het aantrekkelijk voor inwoners om toch hun woning aan te passen en daardoor langer zelfstandig te kunnen blijven wonen.

¹ Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Voor de verstrekking van blijversleningen is geen inzet van de bestemmingsreserve nodig. Bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland staat geld op een reeds geopende rekening-courant van de gemeente Leidschendam-Voorburg dat hiervoor kan worden ingezet. Het betreft een revolverend fonds, waarin door aflossing van leningen steeds weer geld terugvloeit.

Naar analogie van eerder door de gemeente verstrekte leningen (o.a. voor particuliere woningverbetering en duurzaamheid) is de inrichting van een verordening noodzakelijk. De verordening zal inclusief een voorstel voor het bepalen van een leningsplafond in oktober 2021 aan de raad ter vaststelling worden voorgelegd.

Collectieve woningaanpassing

Aangezien voor de blijverslening geen beroep op de bestemmingsreserve nodig is, ontstaat ruimte om naast het ondersteunen van senioren bij het langer thuis wonen met de blijverslening te investeren in de toegankelijkheid en levensloopbestendigheid van woongebouwen van sociale verhuurders en kleine Verenigingen van Eigenaars in Leidschendam-Voorburg. Dit kan onder andere door aanpassing van collectieve voorzieningen in deze woongebouwen, zoals een lift, gemeenschappelijke ruimtes met automatische deurdrangers, ophogen van galerijen en collectieve stallingen voor scootmobiel. De collectieve woningaanpassingen zijn vooral gericht op ouderen. De bevolkingsprognose voor 2050 geeft te zien dat het aantal inwoners in Leidschendam-Voorburg van 70 jaar en ouder tussen 2025 en 2050 toeneemt tot 19.728 inwoners, wat 22 procent van het totaal aantal inwoners van Leidschendam-Voorburg is.

Het beoogde resultaat is om minimaal 10 toegankelijke wooncomplexen met een veelvoud aan woningen voor 65-plussers te realiseren. Bij de collectieve woonaanpassingen is sprake van cofinanciering met de sociale verhuurders en VvE's. Voor de subsidiëring van de woningaanpassingen ontwikkelt Leidschendam-Voorburg nadere regels.

(Innovatieve) woonzorgvormen en flexwoningen

In aansluiting op de geformuleerde doelen voor de bestemmingsreserve alsmede gezien het tekort aan woonzorgvormen stuurt Leidschendam-Voorburg op de totstandkoming van (innovatieve) woonzorgvormen en flexwoningen.

Samen met woningcorporaties en aanbieders van zorg- en welzijnsvoorzieningen zet Leidschendam-Voorburg zich in voor de totstandkoming van geschikte woningen voor diverse doelgroepen met een zorgvraag binnen de bestaande woningvoorraad.

Binnen het bestaande woningbouwprogramma maakt Leidschendam-Voorburg zich hard om extra woningen te bouwen voor kwetsbare groepen, onder andere door middel van het realiseren van flexwoningen. Voor 2021 is het voorstel om 100.000 euro ten laste van de bestemmingsreserve te brengen voor de inzet van een projectleider voor innovatieve woonzorgvormen.

De projectleider zal binnen de bestaande, lopende woningbouwprojecten sturen op het realiseren van innovatieve woonzorgvormen.

Doorstroming naar passende woning

Het is op korte termijn gewenst om een doorstroommakelaar aan te stellen. Het doel van de doorstroommakelaar is het bevorderen van doorstroming van bewoners, die wonen in een woning die niet geschikt is voor hen naar een woning die voor hen wel geschikt is. Daarnaast bevordert de doorstroommakelaar het vrijmaken van schaarse woningen. De doorstroommakelaar past met behulp van een klein budget maatwerk toe om de verhuizing te realiseren en is – in tegenstelling tot de reeds bestaande seniorenmakelaar – ook bedoeld voor particuliere huishoudens. Het streven is om tot 2030 180-200 doorstromingen te realiseren.

Gezien het effect van de doorstroommakelaar op het aanbod aan schaarse woningen en de doorstroming naar een geschikte woning kiest Leidschendam-Voorburg voor de tijdelijke investering in de doorstroommakelaar vanuit de bestemmingsreserve, gezien het feit dat dit nu niet past in de reguliere gemeentebegroting.

Bij de doorstroommakelaar is sprake van cofinanciering met de sociale verhuurders.

Inzet van flatcoaches

De flatcoach zorgt voor samenwerking met andere partners (schakel in de wijkzorg), het stimuleren van sociale cohesie tussen bewoners onderling, houdt toezicht op de leefbaarheid in een wijk en legt regelmatig huisbezoeken af. De flatcoach kan voorzien in een collectieve voorziening voor alle bewoners in plaats van dat elke bewoner afzonderlijk een aanvraag doet bij de Wmo voor begeleiding. De inzet van de flatcoach in cofinanciering met woon- en zorg- en welzijnspartners is efficiënter als instrument voor begeleiding van meerdere bewoners in een wooncomplex dan individuele Wmo-begeleiding. Ervaring elders in de regio leert dat dit leidt tot vermindering van eenzaamheid onder ouderen en minder beroep op professionele zorg, zoals begeleiding op grond van de Wmo. Inzet van de flatcoach leidt na een aantal jaar tot minder aanvragen voor individuele begeleiding op grond van de Wmo. Gezien de kostenstijging van de Wmo voor onze gemeente, kiest Leidschendam-Voorburg voor de tijdelijke subsidiëring van de flatcoaches uit te bestemmingsreserve. Het beoogde resultaat van de uitgave is het realiseren van twee extra flatcoaches voor 600 woningen.

Bij de flatcoach is sprake van cofinanciering met de woningcorporaties en welzijns- en zorgpartners. Na vier jaar worden de structurele kosten op basis van de effectmeting en evaluatie opgenomen in de reguliere begroting.

Uitbreiding noodwoningen

Momenteel zijn er jaarlijks twee noodwoningen beschikbaar in de gemeente. Deze noodwoningen zijn bestemd voor crisisopvang van (particuliere) gezinnen met minderjarige kinderen die dakloos zijn of worden en waar nog geen spoedige,

structurele huisvesting in zicht is. Gezien het feit dat de huidige noodwoningen permanent bezet zijn, is het wenselijk dat er meer noodwoningen, ook voor spoedzoekers, beschikbaar komen. Er zullen twee extra noodwoningen toegevoegd worden om dit tekort op te lossen.

Het volgende overzicht geeft de inzet van de bestemmingsreserve voor de periode 2021 tot en met 2030:

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Beginstand per 1-1	-	9.900.000	8.590.000	7.280.000	5.970.000	4.660.000	3.600.000	2.700.000	1.800.000	900.000
Toevoegingen	10.000.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vorming reserve	10.000.000									
Onttrekkingen	100.000	1.310.000	1.310.000	1.310.000	1.310.000	1.060.000	900.000	900.000	900.000	900.000
4.1 Collectieve woningaanpassing	-	900.000	900.000	900.000	900.000	900.000	900.000	900.000	900.000	900.000
4.2 (Innovatieve) woonzorgvormen en flexwoningen	100.000	250.000	250.000	250.000	250.000	-	-	-	-	-
4.3 Doorstroming naar passende woning	-	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	-	-	-	-
4.4 Inzet flatcoach	-	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	-	-	-	-
4.5 Uitbreiding noodwoningen	-	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	-	-	-	-
Eindstand per 31-12	9.900.000	8.590.000	7.280.000	5.970.000	4.660.000	3.600.000	2.700.000	1.800.000	900.000	-

N.B. De blijverslening is niet opgenomen in bovenstaande tabel, omdat hiervoor geen beroep op de bestemmingsreserve nodig is.

Aanpak

2021 wordt gebruikt om een gezamenlijk plan te ontwikkelen op het gebied van de collectieve woningaanpassingen, de doorstroommakelaar, flatcoaches en de uitbreiding van de noodwoningen. Dit past in de prestatieafspraken met de woningcorporaties en de huurdersorganisaties 2021 t/m 2024.

Financiële consequenties

De financiële risico's van de bestemmingsreserve en het bestedingsplan zijn beperkt. Doordat het om investeringsbijdragen aan derden gaat, waar de gemeente geen eigenaar van is, is er geen sprake van structurele lasten als onderhoud en rente. De uitvoering van het bestedingsplan wordt regelmatig met de gemeenteraad herijkt. Dit kan bijvoorbeeld in de volgende gevallen:

- Wijzigingen in het beleid van het Rijk
- Wijzigingen in het draagvlak bij inwoners, maatschappelijke organisaties, ontwikkelaars
- Technologische innovaties
- Stijging van bouwkosten

Het volledige budget van de bestemmingsreserve is ingezet over een periode van 2021 tot en met 2030. Voor elk van de onderdelen moet nog een uitgewerkt plan worden opgesteld om tot een concretere besteding van de geoormerkte gelden te komen. Aan de hand van de periodieke monitoring en evaluatie consulteert het college de raad in 2025 of een herijking van het bestedingsplan noodzakelijk is.

Datum 25 mei 2021
Nummer 2300
Pagina 6/6

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

A. van Mazijk
secretaris

K. Tigelaar
burgemeester

Bijlage bestemd voor de raad:

Nummer	Onderwerp
2300	Raadsbesluit Bestedingsplan Langer Zelfstandig Wonen Leidschendam-Voorburg 2021 t/m 2023
2300	Bestedingsplan Langer Zelfstandig Wonen Leidschendam- Voorburg 2021 t/m 2023